

Declarația din Malta a membrilor Consiliului European privind aspectele externe ale migrației: abordarea rutei central-mediteraneene

1. Salutăm și sprijinim eforturile președinției malteze de a realiza progrese privind toate elementele politicii cuprinzătoare a EU în materie de migrație. Ne reafirmăm hotărârea de a acționa cu respectarea deplină a drepturilor omului, a dreptului internațional și a valorilor europene și în colaborare cu UNHCR și cu OIM.

2. Un element esențial al unei politici durabile în materie de migrație constă în asigurarea unui control efectiv al frontierei noastre externe și în stăvilirea fluxurilor ilegale în UE. În 2016, numărul celor sosiți a scăzut la o treime din nivelurile din 2015. Pe ruta est-mediteraneeană, deși presiunea se menține, numărul celor sosiți în ultimele patru luni ale anului 2016 a scăzut cu 98 % față de aceeași perioadă a anului precedent. Ne menținem angajamentul față de Declarația UE-Turcia și față de punerea în aplicare integrală și nediscriminatorie a tuturor aspectelor sale, precum și angajamentul de a sprijini în continuare țările aflate de-a lungul rutei Balcanilor de Vest.

3. Totuși, pe ruta central-mediteraneeană s-a înregistrat un număr de peste 181 000 de persoane sosite în 2016, în timp ce numărul persoanelor decedate sau dispărute pe mare a atins un nou record în fiecare an începând din 2013. Având în vedere că sute de persoane și-au pierdut viața deja în 2017 și că se apropie primăvara, suntem hotărâți să luăm măsuri suplimentare pentru a reduce semnificativ fluxurile de migrație pe ruta central-mediteraneeană și a submina modul de operare al persoanelor care introduc ilegal migranți, rămânând totodată vigilenți cu privire la ruta est-mediteraneeană, precum și cu privire la alte rute. Ne vom intensifica colaborarea cu Libia ca principală țară de plecare, precum și cu vecinii săi din Africa de Nord și Africa Subsahariană.

4. Cadrul de parteneriat și planul de acțiune de la Valletta ne-au permis să aprofundăm cooperarea pe termen lung cu o serie de țări partenere, inclusiv în privința cauzelor profunde ale migrației, prin intermediul unui parteneriat solid, bazat pe încredere reciprocă. Această activitate dă deja roade și va fi intensificată. În același timp, urgența situației impune măsuri operaționale suplimentare imediate la nivel regional, adoptând o abordare pragmatică, flexibilă și adaptată la fiecare punct și cu implicarea tuturor actorilor de-a lungul rutei de migrație. În acest context, salutăm Comunicarea comună a Comisiei și a Înalțului Reprezentant intitulată „Migrația pe ruta central-mediteraneeană - Gestionarea fluxurilor de migrație, salvarea de vieți omenești”.

5. Eforturile de stabilizare a Libiei sunt acum mai importante ca niciodată, iar UE va face tot posibilul pentru a contribui la atingerea acestui obiectiv. În Libia, consolidarea capacităților este esențială pentru ca autoritățile să obțină controlul asupra frontierelor terestre și maritime și să combată activitățile de introducere ilegală de persoane și de tranzit. UE își menține angajamentul față de o soluționare politică cuprinzătoare în cadrul oferit de Acordul politic libian, precum și angajamentul de a sprijini Consiliul Președinției și guvernul de uniune națională susținut de Organizația Națiunilor Unite. De asemenea, în măsura posibilului, UE și statele sale membre vor spori cooperarea cu comunitățile regionale și locale din Libia și asistența acordată acestora, precum și cooperarea cu organizațiile internaționale care își desfășoară activitatea în această țară.

6. Se va acorda prioritate următoarelor elemente:

a. activități de formare, echipamente și sprijin pentru autoritățile naționale de pază de coastă libiene și pentru alte agenții relevante. Programele de formare complementare ale UE trebuie să fie rapid amplificate, atât ca intensitate, cât și ca număr, începând cu cele deja întreprinse de operația SOPHIA și fructificând experiența acesteia. Finanțarea și planificarea pentru aceste activități trebuie să fie durabile și previzibile, inclusiv prin intermediul Rețelei mediteraneene Seahorse;

b. eforturi suplimentare pentru a submina modul de operare al persoanelor care introduc ilegal migranți, prin intermediul unor acțiuni operaționale sporite, în cadrul unei abordări integrate care să implice Libia și alte țări de pe rută, precum și partenerii internaționali relevanți, statele membre angajate, misiunile și operațiunile PSAC, Europolul și poliția de frontieră și garda de coastă la nivel european;

c. sprijinirea dezvoltării comunităților locale în Libia, acolo unde este posibil, în special în zonele de coastă și la frontierele terestre libiene de pe rutele migrației, pentru a îmbunătăți situația lor socioeconomică și a spori reziliența acestora în

calitate de comunități-gazdă;

d. urmărirea asigurării unor capacități și condiții adecvate de primire pentru migranți în Libia, în colaborare cu UNHCR și OIM;

e. sprijinirea OIM în intensificarea în mod semnificativ a activităților de returnare voluntară asistată;

f. intensificarea campaniilor de informare și sensibilizare adresate migranților în Libia și în țările de origine și tranzit, în cooperare cu actorii locali și cu organizațiile internaționale, în special pentru a contracara modul de operare al persoanelor care introduc ilegal migranți;

g. contribuția la reducerea presiunii exercitate asupra frontierelor terestre ale Libiei, colaborând atât cu autoritățile libiene, cât și cu toate țările vecine Libiei, inclusiv prin sprijinirea proiectelor menite să consolideze capacitatea de gestionare a frontierelor proprii;

h. monitorizarea rutelor alternative și a posibilei deturnări a activităților persoanelor care introduc ilegal migranți, prin eforturi de cooperare cu vecinii Libiei și cu țările care fac obiectul cadrului de parteneriat, cu sprijinul statelor membre și al tuturor agențiilor relevante ale UE și prin disponibilizarea tuturor instrumentelor de supraveghere necesare;

i. continuarea sprijinului pentru eforturile și inițiativele fiecărui stat membru direct implicat în Libia; în acest sens, UE salută și este pregătită să susțină Italia în punerea în aplicare a memorandumului de înțelegere semnat la 2 februarie 2017 de autoritățile italiene și de președintele consiliului prezidențial, al-Serraj;

j. aprofundarea dialogului și a cooperării în materie de migrație cu toate țările vecine Libiei, inclusiv o mai bună cooperare operațională cu statele membre și cu poliția de frontieră și garda de coastă la nivel european pentru prevenirea plecărilor și gestionarea returnărilor.

7. Aceste obiective trebuie susținute de resursele necesare. În conformitate cu planul de acțiune de la Valletta, Uniunea Europeană consolidează integrarea migrației în asistența sa oficială pentru dezvoltare în Africa, care se ridică la 31 de miliarde EUR în această perioadă financiară. Unele dintre acțiunile menționate mai sus pot fi finanțate în cadrul proiectelor aflate deja în derulare, în special proiectele finanțate prin Fondul fiduciar al UE pentru Africa, după caz, care mobilizează 1,8 miliarde EUR din bugetul UE și 152 de milioane EUR din contribuțiile statelor membre. Pentru a acoperi cele mai urgente necesități de finanțare atât în prezent, cât și pe parcursul anului 2017, salutăm decizia Comisiei de a mobiliza într-o primă etapă un quantum suplimentar de 200 de milioane EUR pentru componenta Africa de Nord a fondului și de a acorda prioritate proiectelor legate de migrație care implică Libia.

8. Vom dezvolta în continuare politica noastră externă în materie de migrație pentru a o face rezilientă la crizele viitoare. Vom identifica eventualele obstacole, de exemplu în ceea ce privește condițiile care trebuie să fie îndeplinite pentru returnări, și vom consolida capacitățile UE în materie de returnare, cu respectarea dreptului internațional. Salutăm intenția Comisiei de a prezenta rapid, ca prim pas, un plan de acțiune actualizat privind returnările și de a oferi orientări pentru returnări mai operaționale din partea UE și a statelor membre și pentru o readmisie eficace pe baza acquis-ului existent.

9. Suntem de acord să acționăm cu hotărâre și fără întârziere pentru a atinge obiectivele prevăzute în prezenta declarație și invităm toate părțile implicate să acționeze în vederea atingerii acestui scop. Salutăm intenția președinției malteze, în strânsă cooperare cu Comisia și cu Înalțul Reprezentant, de a prezenta cât mai curând în acest sens Consiliului un plan concret de punere în aplicare, pentru a avansa în această direcție și pentru a asigura monitorizarea îndeaproape a rezultatelor. Consiliul European va evalua progresele privind abordarea generală în cadrul reuniunilor sale din martie și iunie, pe baza unui raport din partea președinției malteze.

Press office - General Secretariat of the Council of the EU

Rue de la Loi 175 - B-1048 BRUSSELS - Tel.: +32 (0)2 281 6319

press@consilium.europa.eu - www.consilium.europa.eu/press